AÜ SBF – KAMU YÖNETİMİ II **İDARE HUKUKU (I)**

DÖNEMSONU SINAVI

19.1.2005, Persembe

Süre 120'

Yanıtlarınızın, <u>olaydaki verilere dayalı, gerekçeli</u>, ve <u>okunaklı</u> olmasına özen gösteriniz. Yanıtlarda tekrara düşmemek için yanıtlamadan önce soruların hepsini okuyunuz. Sorular, gerçek olaylara dayanan, eklemeler ve değişikliklerle oluşturulmuş <u>kurgulardır</u>.

<u>OLAY I</u>: Bakanlar Kurulu'nun 2.1.2006 tarihli kararıyla 4736 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin birinci fikrası hükmünden muaf tutulacakların tespitine dair 28/1/2002 tarihli ve 2002/3654 sayılı Kararnamenin eki Kararda değişiklik yapılmıştır.

2/1/2006 tarih ve 2006/9899 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı:

Madde 1 — 28/1/2002 tarihli ve 2002/3654 sayılı Kararnamenin eki Karara aşağıdaki geçici madde eklenmiştir. "Geçici Madde 9 — Kurban bayramı tatili nedeniyle;

- a) 10/1/2006 Salı günü saat 00:00'dan başlayarak 15/1/2006 Pazar günü saat 24:00'a kadar otoyollar ve boğaz köprülerinden yararlananlar,
- b) 10/1/2006 Salı günü saat 00:00'dan başlayarak 13/1/2006 Cuma günü saat 24:00'a kadar bayram süresince belediyelerle bunların kurdukları birlik, müessese ve işletmelerce yürütülen toplu taşıma hizmetlerinden yararlananlar 8/1/2002 tarihli ve 4736 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin birinci fikrası hükmünden muaftır."

<u>İlgili Mevzuat</u>:

28/1/2002 Tarihli ve 2002/3654 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı

Madde 1 — Gaziler, şehit ve gazi, dul ve yetimleri, özürlüler, öğrenciler ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun kapsamındaki kişiler 8/1/2002 tarihli ve 4736 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin birinci fikrası hükmünden muaftır.

8.1.2002 tarih ve 4736 sayılı Kamu Kurum Ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal Ve Hizmet Tarifeleri İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

Madde 1 - Genel bütçeye dahil daireler ile katma bütçeli idareler, (...) kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıkları ile müesseseleri, il özel idareleri ve belediyeler ile bunların kurdukları birlik, müessese ve işletmeler, özel bütçeli kuruluşlar, (...) özel hukuk hükümlerine tâbi, kamunun çoğunluk hissesine sahip olduğu kuruluşlar (...) ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca üretilen mal ve hizmet bedellerinde işletmecilik gereği yapılması gereken ticarî indirimler hariç herhangi bir kişi veya kuruma ücretsiz veya indirimli tarife uygulanmaz.

Belediyeler ile bunların kurdukları birlik, müessese ve işletmeler, toplu taşım hizmetlerinde malûl, yaşlı, öğrenci ve basın kimlik kartı sahiplerine indirim uygulamaya yetkilidirler. (...)

Bakanlar Kurulu birinci fikra hükmünden muaf tutulacak kişi veya kurumları tespit etmeye yetkilidir.

Sorular:

- 1. Bakanlar Kurulu'nun 2.1.2006 tarihli kararı ne tür bir idari işlemdir? (10 p.)
- **2.** Sözkonusu Bakanlar Kurulu kararının hukuka uygunluğunu, <u>ilgili mevzuatı</u>, <u>ilgili idari birimlerin niteliklerini</u>, <u>kamu hizmetine hakim olan ilkeleri</u>, <u>idari işlemin unsurlarını</u>, <u>idare hukukun temel ilkelerini</u> gözönünde bulundurarak değerlendiriniz (25 p.).

<u>Klasik Soru</u>: Kamu hizmeti alanına etki eden eğilimler nelerdir? Kendi gözlem ve deneyimlerinize dayanan birer örnek veriniz (15 p.).

<u>OLAY II</u>: Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'ndan 9.6.2005 yapılan TCDD Mersin Limanı ihale duyurusu.

"YATIRIMCILARA DAVET

- T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nca (İdare), Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü (TCDD)'ne ait Mersin Limanı, 36 yıl süre ile "işletme hakkının verilmesi" yöntemiyle özelleştirilmek üzere ihale edilecektir.
 - 1. İhale, kapalı zarf içerisinde teklif almak ve görüşmeler yapmak suretiyle pazarlık usulü ile gerçekleştirilecektir.
 - 2. TCDD tarafından işletilmekte limanda sunulabilecek barınma, yükleme, boşaltma, şifting, limbo, terminal, ardiye, kılavuzluk (pilotaj), römorkaj, palamalar, gemilere su verme, atık alma, yolcu salonu işletmeciliği ve bakım-onarım, iaşe vb. diğer hizmetlerin; taşınmazlar ve bunların altyapı tesisleri, yerüstü yapıları ve bütünleyici parçalarının, Limanın kullanımında bulunan makine, ekipman teçhizat, alet, edevat ve yedek parçaları ile Limanda pilotaj, römorkaj ve barınma hizmetlerine bağlı olarak bulunan deniz vasıtaları ve kara taşıtlarının işletme hakkının devri suretiyle özelleştirilmesini kapsamaktadır. (...)
 - 11. Özelleştirme işlemleri 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine tabi olmayıp, İdare ihaleyi yapıp yapmamakta, dilediği ile yapmakta ve teklif verme süresini uzatmakta serbesttir."

İlgili Mevzuat :

4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun

Madde 15 – Kamu hizmeti gören kuruluşların ... ; a) Genel ve katma bütçeli idarelerle bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşların mal ve hizmet üretim birimleri ve varlıklarının (baraj, gölet, otoyol, yataklı tedavi kurumları, limanlar ve benzeri diğer mal ve hizmet üretim birimleri), ... İşletme haklarının verilmesi veya kiralanması ve mülkiyetin devri dışındaki benzeri diğer yöntemlerle özelleştirilmesi bu Kanun hükümleri çerçevesinde yapılır.

Madde 18 – A) Özelleştirme yöntemleri; c) İşletme hakkının verilmesi; Kuruluşların bir bütün olarak veya aktiflerindeki mal ve hizmet üretim birimlerinin - mülkiyet hakkı saklı kalmak kaydıyla bedel karşılığında belli süre ve şartlarla işletilmesi hakkının verilmesidir.

Madde 37 - Limanlar hakkında mülkiyetin devri suretiyle özelleştirme yapılamaz

14.4.1341 (1925) tarih ve 618 Limanlar Kanunu

Madde 1 – Limanların idare ve temizlenme ve derinlenme, genişlenme, taranmasına, şamandıraların konma ve iyi halde tutulmasına ve bu hususlara müteferri bütün liman işlerinin yapılmasına Hükümet mecburdur.

Madde 2 – Türkiye limanlarına girip çıkan bütün gemiler işbu kanun ahkamiyle beraber her limanın icabına ve tahakkuk edecek fenni lüzuma göre demir mevkilerini, rıhtımlara yanaşma, ticaret eşyasının boşanma ve yükleme usullerini ve mevaddı müştailenin çıkarılacağı ve yükletileceği yerleri ve zamanları ve gemilerin limanlarda kalabilecekleri müddetleri velhasıl limanlarda umumi emniyet ve inzıbatın teminine ait tedbirleri havi Hükümetçe tanzim ve nesredilecek nizamnameler ahkamına tebaiyete mecburdur.

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü (TCDD) Ana Statüsü

Kuruluş'un Amaç ve Faaliyet Konuları

Madde 4/1 -Devletçe kendisine verilen demiryollarını, liman, rıhtım ve iskeleleri işletmek, genişletmek ve yenilemek, bunları tamamlayıcı faaliyetlerde bulunmak.

5- Devletçe kendisine verilen liman, iskele ve rıhtımlarda tekel olarak; a) Yükleme, boşaltma, aktarma ve hamaliye işlerini yapmak ve bu işler için gerekli tesisleri kurup işletmek.

Sorular:

- 1. ÖİB'nin özelleştirme kararına konu olan iş (işlev), idare hukukunda nasıl nitelendirilebilir? (15 p.)
- 2. a. ÖİB kararında idarenin piyasa ile ilişkiye geçme yöntemlerinden hangisi sözkonusudur? (10 p.)
 - **b.** "Ankara Büyükşehir Belediyesi Satın Alma Daire Başkanlığı'nın 15.11.2005 tarihli ilanında, '1 Takım Dinazor Grubu Satın Alınacağı', malın Çevre Koruma Daire Başkanlığı ambarına teslim edileceği duyurulmaktadır." İdarenin piyasa ile ilişkiye geçme yöntemlerinden hangisi sözkonusudur (5 p.).
- **3.** a. Ortaya çıkacak hukuki ilişkinin niteliği ve tipi nedir? İlgili üçüncü kişilerin ortaya çıkacak ilişkiye müdahale imkanı var mıdır? (15 p.)
 - **b.** İdare (ÖİB) yaptığı işlemin takdir yetkisi dahilinde olduğunu ve denetlenemeyeceğini ileri sürmektedir. Bu iddiayı değerlendiriniz (5 p.).

Başarılar Dr. Onur Karahanoğulları